

Solidarnost je naša snaga

Izveštaj sa terena – januar – jul 2015.

Akcije solidarnosti – sa pripadnicama/ima ugroženih i obespravljenih manjinskih zajednica (socijalno-klasni, etničko-rasni, seksualni), građanima/nkama čija su ljudska prava (radna, obrazovna, kulturna), ugrožena.

Solidarnost sa azilantkinjama i azilantima u Srbiji: nastavak solidarnih aktivnosti protiv rasističkih napada koji su kulminirali krajem 2013 godine i od tada pa do sada Žene u crnom organizuju mnoštvo aktivnosti, o čemu možete naći informacije na sajtu Žena u crnom.

Solidarna pomoć azilantima i azilantkinjama - Mart – Jul 2015.

Obuhvata čitav niz aktivnosti: solidarna pomoć azilantima/kinjama svake subote u Beogradu (uglavnom u parku kod Ekonomskog fakulteta i oko autobuske i železničke stanice), solidarne posete azilantima u Subotici i Bogovađi, ulične akcije u Beogradu, Budimpešti, debate, radni sastanci. Aktivisti/kinje ŽuC-a su učestvovali u svim ovim akcijama, o nekima od njih donosimo hronološki kraće izveštaje.

Solidarna poseta azilantima u Subotici, Stara ciglana, 6. mart 2015.

Prozračan hladan dan. Ispred *Stare ciglane* Viki i mene dočekuje Tibor Varga, iz NVO „*Humanitarna organizacija Istočno-evropska misija*“.

U prvi mah ne vidimo azilante. Tibor nam objašnjava da se azilanti razbeže, čim vide da se približavaju kola koja ne poznaju. Beže iz straha da ih ne gone, ispituju...

Popričali smo sa Tiborom, koji je i tog jutra doneo potrepštine za azilante – hlebove, vodu, odeću... Otišli smo železnim stepenicama do tavana ciglane, tamo je još tinjala vatra koju založe da se zgreju. Okolo po podu prostrta stara ćebad, krpe... Ni tamo nije bilo nikoga. Odjednom se pojavi muškarac koji kasnije reče da se zove Dule. Beskućnik, koga je rat doneo, iz Dvora na Uni, pa je sad postao 'zaštitnik' ovih koji beže, takođe od rata. War (rat) je reč koju najčešće ponavljaju, što smo kasnije čule. Kao što smo videle kako se u prisustvu Tibora oslobađaju od straha.

Tibor za njih ima značenje mira i poverenja. Jer osećaju da je za Tibora mir najviša duhovna vrednost, a solidarnost sa onima koji beže od rata i nasilja najviša etička vrednost. Nedostojno i neprimereno je da pominjemo one koji, nasuprot Tiboru, veru koriste kao oruđe rata. To bar na ovim prostorima znamo. A Tibor je svoje drugačije poimanje vere, kao sredstva za postizanje pravednog mira, učio negde daleko, u Latinskoj Americi, u Argentini, gde je verovatno upoznao verske pokrete koji su u službi siromašnih i potlačenih...

„I live for my love“ (Ja živim za moju ljubav), „Love is life“ (Život je ljubav), sa potpisom Osman, Khalil, krasnopisom urezano na tavanskim gredama. Kome li je napisano upućeno? Mestima iz kojih su krenuli na dugi put: Kabulu, Heratu, Mazar el Šarifu ili njihovim dragima koje su ostavili? Žudnji za životom?

Čim smo sišli, polako su dolazili azilanti. Skoro svi iz Avganistana, između 15 i 25 godina. Svi iscrpljeni, iznemogli, jedan među njima pogotovo. Pitamo ih kako su, a na oskudnom engleskom pet-šest muškaraca nam objašnjavaju da sinoć stigli, posle nekoliko dana pešačenja, od Bugarske ka Srbiji. Poslednja 24 sata nisu se ni zaustavili, ali su ih zaustavili. Policija. Tražili im novac: „Daj sto evra“, dali su im. Pa opet: „Daj dvesta evra“. Jedan od njih nam kaže: „Ostalo mi je još 50 evra“. Ima brata u Italiji, i drugi kažu da bi voleli tamo da idu... Jedan njihov zemljak je ranije došao, pokušao da pređe granicu, vratili ga, na ćirilici mu napisali i ime, ali i nalog na napusti zemlju do 16. marta 2015. Nije izgledao očajan, sad ih iz starog kraja ima više, kažu da su iz naroda Paštuni, većinskog u Afganistanu.

Najviše im se dopalo što smo im donele voće, trebalo im je nešto životno i sočno.

A topla odeća koju smo prikupile, bila im je prevelika, hladnoće su se nakupili, pa se su odmah ogrnuli. Dok

su probali majice, trenerke, pričali smo, smejali se, i dogovorili da se opet vidimo. Sa njima ili drugima, koji beže od ratova, siromaštva. Ako se mi uskoro i ne vidimo, Tibor ih dočekuje i ispraća, krepi i napaja. I rečima i delom.

(Zapisała: Staša Zajović, 6. mart 2015.)

Centar za azilante Bogovađa, 7. mart 2015.

Aktivisti/kinj Žena u crnom su posetile pomenuti centar. Centar za azilante u Bogovađi otvoren je sredinom 2011. godine. Pre toga su u centru bile smeštene izbeglice iz BiH i Hrvatske, a trenutno u njemu borave azilanti/kinje iz Severne Afrike i sa Bliskog istoka.

Istog dana je održana promocija dokumentarnog filma „**Destinacija Srbistan**“, u režiji Želimira Žilnika.

Ova dokumentarna drama prikazuje solidarnost azilanata sa ugroženima u majskim poplavama u Srbiji. Aktivna i konkretna pomoć azilanata zadobija još veću ljudsku vrednost, imajući na umu rasizam i ksenofobiju kojima su izloženi u sredini u koju su došli, bežeći od rata, siromaštva, progona. Azilanti postaju junaci filma sa kojima se gledaoci/gledateljke mogu identifikovati.

Isto tako, film prikazuje probleme i težinu života sa kojima se azilanti/kinje svakodnevno suočavaju svakodnevno.

Film je u trajanju od **100 minuta**, sniman je tokom **2014.** godine na lokacijama u Subotici, Sjenici, Tutinu, Bogovađi, Banji Koviljači, Beogradu i Novom Sadu.

Film je nastalo u okviru projekta Evropske unije “Jačanje medijske slobode u Srbiji”.

U uvodu filma se navodi da je, prema nekim procenama, kroz Srbiju danas prošlo oko 45.000 imigranata.

Pre prikazivanja filma emitovana je kratka reportaža o sistemu azila, o aktuelnom stanju u oblasti azila i migracija.

Prijekciji filma prisustvovali su predstavnici Komesarijata za izbeglice i migracije Republike Srbije, Ministarstva unutrašnjih poslova, NVO (Žene u crnom, Astra i 484), azilanti i lokalno stanovništvo.

(Zabeležio: Goran Lazin, Žene u crnom)

19. maj, Beograd

Aktivistkinje i aktivisti Žena u crnom solidarno su se priključile uličnoj akciji "Čaj Not Bombs" u kojoj se delio čaj, hrana i stvari azilantima/kinjama u parku kod Ekonomskog fakulteta u Beogradu. Događaj je trajao od 17:00 do 20:30.

Tokom akcije u parku se nalazio veliki broj azilanata, skuvano je četiri lonca čaja i hrana.

U ovoj akciji učestvovala organizacije civilnog društva: Grupa 484, Border-Crosses (kolektiv No Border), ŽuC, solidarne/ni građanke/ni.

Na kraju akcije dogovoreno je da se napravi plan zajedničkih aktivnosti: da se najmanje jednom nedeljno deli čaj (subotom), i da se jednom u nedelji kuva hrana (utorkom).

Izražena je potreba da se jednom nedeljno sastajemo kako bi razgovarali o uličnim akcijama solidarne pomoći, a takođe zajedničko osmišljavanje i planiranje budućih aktivnosti.

21. maj, Beograd

U parku kod Ekonomskog fakulteta održana je druga ulična akcija deljenja čaja (Čaj Not Bombs) od 17:00 do 19:00.

Tokom ove akcije istaknute su jasne poruke solidarnosti:

1. Dokumenti za sve, ili ni za koga!
2. Pravo na slobodno kretanje
3. Stop diskriminaciji, itd.

Ja sam delio letke prolaznicima/cama o položaju emigranata u svetu. U parku je bio znatno manji broj azilanata zato što ih je policija prethodnih dana svakodnevno terala iz parka, a takođe smo saznali da su se komšije iz okolnih zgrada žalila na prisustvo azilanata u parku. Tokom akcije u parku se šetala grupa policajaca u uniformi, koja je kružila po parku ali se nisu približavali mestu skupa. Aktivisti/kinje su bili/le pod prismotrom trojice inspektora u civilu koji su sa određene daljine posmatrala šta radimo.

Jedna aktivistkinja je otišla do policije u uniformi da bi ih pitala gde su azilanti i zašto ih teraju iz parka. Policija je odbila da odgovori na sva njena pitanja, usput su krišom uključili telefon da je snimaju, a kada je ona njih pitala što je snimaju, policajci su se udaljili iz parka. Aktivistkinja je bila uporna pa je krenula za njima i videla da se iza parka nalazi policijski kombi.

Akcija se završila ranije zato što nije bilo azilanata, osim onih koji su prolazili kroz park a skuvan je samo jedan lonac čaja, dok je predhodnog puta skuvano četiri puta više čaja.

(Zabeležio: Goran L.)

22. maj, Beograd

Radni sastanak je održan u prostorijama "Koko Lepo", vrtića za predškolsku decu iz romskih naselja koji se nalazi u okviru skvota Inex-a.

Na sastanku je diskutovano o tome da li se akcija treba prijaviti policiji. Stavovi su bili podeljeni, odlučeno je da se za sada ulična akcija ne prijavljuje policiji, jer prisustvo policije u većem broju može uplašiti i udaljiti azilante sa mesta akcije.

Pokrenuto je pitanje da li ćemo samo se baviti deljenjem čajeva i hrane iz "humanitarnih" razloga ili će naša akcija imati i jasnu političku pozadinu; da li će se deliti leci komšijama oko parka i prolaznicima o položaju emigranata/kinja u svetu, položaju i pravima azilanata, policijskoj brutalnosti, rasizmu i ksenofobiji...

Dogovoreno je da tokom deljenja čaja razgovaramo sa azilantima, o gorućim problemima koji se tiču njihovog trenutnog položaja u tranziciji kroz Srbiju, o ponašanju policije prema njima, itd.

(Zabeležio: Goran L.)

25. maja, Beograd

Održan je drugi sastanak u skvotu (Inex). Na sastanku smo razgovarali o promeni taktike rada, pre svega o obilasku centra za azilante, razgovorima sa azilantima kao osnovnom izvoru informacija o položaju u kojem se nalaze. Naime, iskustvo je pokazalo da ljudi koji vode ili rade u centrima za azilante ne pružaju objektivne informacije.

Jedan aktivista je na sastanku svedočio o policijskoj brutalnosti koje se dogodilo u vozu kod Novog Sada (18.5. 2015), kada su dva policajca u hodniku između vagona u vozu premlatili jednog azilanta, a kada je on izašao u hodnik da ih pita šta se događa, policajci su mu odgovorili "da su oni svi teroristi" i da ga tuku zato što "on ima nož kod sebe...". Azilant je sve vreme ponavljao (na engleskom) da ne razume šta traže od njega.

Takođe su neki ljudi na sastanku izneli da je policija po vagonima legitimisala sve osobe koje su bile tamnije boje kože. Saznali samo i da su na sastanku u opštini Savski venac razgovarali o azilantima.

27. maj, Beograd

Otišao sam do opštine Savski venac da im postavim pitanje o navedenom sastanku na kome je bilo reči o azilantima. Pitao sam ih da li znaju šta se sa njima trenutno događa, da li postoje prijave protiv njih i zašto ih policija tera iz parka?

Na šalteru za informacije u opštini Savski Venac su mi rekli da oni takve informacije nemaju, ali su mi neformalno rekli da su među „naprednjacima“ (Srpska napredna stranka?) imali negativan stav i da su rekli da azilanti ovde "samo donose zaraze i bolesti poput ebole i AIDS-a", dok su iz Demokratske stranke imali empatičan pristup ovoj problematiki.

Zatim su mi rekli da odem do MUP-a i da njima postavim pitanja. Kad sam tamo otišao, rekli su mi da bih za takve informacije morao da iza sebe imam neku organizaciju i da im pošaljemo pismenim putem pitanja koja nas/me zanimaju.

30. maj, Beograd

U parku kod autobuske stanice Lasta u Karađorđevoj ulici u Beogradu održana je ulična akcija solidarnosti sa azilantima/kinjama, „Čaj Not Border“ (Čaj a ne granice).

Tokom akcije smo kuvali se čaj i delili keks, događaj trajao je od 18:00 do 21:00.

Dok smo nameravali da okačimo transparente na štrik u centralnom delu parka, naišla su dva policajca, legitimisala aktiviste/kinje i zabranila širenje štrika na kome su trebali da se okače transparenti, sa obrazloženjem da takav čin predstavlja "remećenje javnog reda i mira".

Azilantsku porodicu sa kojima smo razgovarali i koja je bila u našoj neposrednoj blizini i pila čaj, policija je legitimisala, tražeći im papire. Nakon toga su ih oterali iz parka i rekli da moraju da krenu prema autobuskoj stanici gde bi trebali da nastave svoje putovanje.

Kada smo upitali policiju zašto teraju azilante iz parka, rekli su da su dobili takvo "naređenje".

2. jun, Beograd

Dobio sam dojavu od aktivistkinje *No Border* inicijative da nekih pedesetak azilanata čeka ispred Policijske stanice u Savskoj ulici za papire i da se policija ružno ponaša prema njima, cimaju ih, ne dozvoljavaju im da spavaju, teraju ih da stoje ili pomeraju, viču na njih...

2. jun, Beograd

U Inex-u održan je sastanak (sa početkom u 19:00), kojem je prisustvovalo sedam osoba.

Glavna tema sastanka je bila strategija akcija u narednom periodu i ulična akcija za narednu subotu.

Sadašnje stanje stvari – saznali smo da je policija maltretirala azilante u Policijskoj stanici u Savskoj ulici, da je jedan dečak povređen u kampu u Krnjači i da se osoblje izbegličkog kampa ponašalo neprofesionalno.

Strategija budućih aktivnosti – odlučeno je da se naredna akcija (subota, 6. juna), prijavi policiji kao javni skup koji će se održati u parku kod stanice Lasta.

Ideja je da događaj bude predstavljen kao slobodan prostor, bez granica u kome su svi/sve dobrodošle.

(Zabeležio: Goran Lazin)

4. jun - Subotici, Stara ciglana

Nas troje iz Beograda (Lino, Violeta, Staša) pokupili smo usput i Nikolu Džafa u Petrovađinu. Nikola je iz Multi-medijalnog centra Led art, naš veliki drugar, saradnik koji od početka 90-ih 'stavio etiku iznad estetike'.

Ispred Stare ciglane dočekaao Tibor Varga, iz NVO „Humanitarna organizacija Istočno-evropska misija“. Kao i uvek, doneo je hlebove koje svakodnevno prikuplja za azilante po pekarama u Subotici. Odmah smo ugledali grupu muškaraca koji su vadili vodu iz starog bunara, umivali se, a kad im ponestane vode, piju tu istu vodu. Podelili smo im velike flaše vode, deleći 'savete' da voda iz bunara nije za piće...

Muškarci su nam objasnili da su se premestili malo dalje, da se ne osećaju sigurnim u blizini ciglane a na tavanu je sad vrelo. Kroz šiblje, na oko jedan kilometar dalje, zatekli smo grupu od oko tridesetak muškaraca, par dečaka od pet do jedanaest godina, ostali imaju od petnaest do trideset godina. U tom šumarku su prodigili najlonske šatore, spavaju u nekoj vrsti zemunica, tu nema vode pa je donose iz bunara. Jedan od njih je mešao paprikaš u velikom loncu, da pojedu nešto s kašike...Na moje glupo pitanje da li imaju tanjire, nasmejali su se i pokazali veliku tepsiju, simbol zajedništva, spone sa rodnim mestom... Lonac im je, naravno, doneo Tibor.

Cela ova grupa je iz Avganistana. Ređali su imena svojih rodnih mesta: Herat, Mazar –a-Šarif, Kabul, Kandahar... Većina ih je putovala dva meseca do ovog odredišta, a svi od reda kažu 'samo čekamo priliku da pređemo granicu.'

Zamolili smo ih da odu sa nama do kola, da uzmu ono štom smo donele: voće, kekse, vodu, odeću... Usput smo neprestano razgovarali.

Vahid iz Kandahara na odličnom engleskom nam objašnjava: „Kako sam imao lep život (good life), završio sam fakultet, čekao da odem zimus na postdiplomaske studije u SAD, a onda su nas napali talibani i ja sam pobegao...’ Jedan drugi nam priča: „Sinoć je grupa nas došla vozom iz Beograda, policija nas je u vozu pretresla do kosti, imao sam nešto sakrivenog novca, i to su nam uzeli. Srećom, imam brata u Nemačkoj, ali ne znam kad ću do njega da stignem...nemam ni cipele, skroz su mi se raspale. Hoću da ih kupim u nekoj radnji, ali se ne usuđujem da izađem odavde, rekli su nam da je odmah izvan ovog kruga svuda mafija...“

Niko od njih nije kazao da želi da ostane, svi su rekli da niko od njih to i ne namerava.

Šanse da dobiju azil su takoreći ništavne, što potvrđuju i cifre: „Od 2008. kada je Zakon o azilu donet, azil je tražilo 28.285 ljudi. Samo njih dvadeset ga je i dobilo. Azil je dobilo manje od jednog promila ljudi koji su ga tražili... Srbija ima međunarodnu obavezu da izbeglice ne kažnjava zbog nelegalnog ulaska u zemlju, a kamoli da ih proteruje, Srbija je obavezna da im u što većoj meri olakša patnju, ako već ne može da im odobri azil...“ (Beogradski centar za ljudska prava, 28.5.2015.).

Na delu vidimo kako država Srbija 'ispunjava' svoje međunarodne obaveze!

(Zapisala: Staša Z.)

6. jun, Beograd

Održana je ulična akcija „*Slobodan prostor, bez granica*“ u trajanju od 18:00 do 21:00, u parku kod stanice Lasta u Karađorđevoj ulici.

Kad smo stigli, park je bio prazan, jer je policija isterala azilante/kinje koji su bili u parku tog dana pre akcije.

Odmah smo raširili transparente sa raznim porukama, zakačili smo ih za štrikove po parku, deljeni su leci, ispisivane su parole kredama po betonu, kuvan je čaj i spremana hrana.

Ja sam ceo događaj beležio kamerom, jer je ideja da se od video materijala napravi kratak film koji bi se postavio na Vimeo.

Nakon nekog vremena polako su se prikupljali radoznali prolaznici i azilanti.

Svima je deljen čaj, keks i razne grickalice, odeća, vlažne maramice i pribor za ličnu higijenu.

Tokom akcije nije bilo puno policajaca u samom parku, jedna grupa njih je stajalo van parka, ali nisu prilazili mestu događaja.

Tokom akcije prišao je jedan građanin i verbalno napao učesnike/ce pitajući nas što se ne solidarišemo sa Srbima sa Kosova, ko nas plaća i ko nas je organizovao, da li imamo veze sa Ženama u crnom...

Na kraju jedna grupa aktivistkinja je čaj i hranu krenula da raznosi oko železničke stanice, iza jednog vagona gde se krila jedna grupa azilanata, podeljene su im i kartice na kojima piše u kojim sve državama EU mogu zatražiti pomoć od aktivistkinja/sta koji su deo No Borders mreže.

7. juna 2015. izveštaj Human Right Watch o kršenju ljudskih prava i policijskom nasilju nad tražiteljima azila i imigranata u Srbiji

U izveštaju stoji da su imigranti i tražitelji azila bili izloženi represiji od strane policije, najviše u Subotici, ali i u istočnoj Srbiji kao i u Beogradu.

Dvadeset imigranata (uključujući i sedmoru dece starosti od 13 do 17 godina) opisali su zlostavljanje od strane policije u blizini Subotice.

Većinja njih su iz Afganistana i Sirije.

Rekli su da ih je policija zaustavljala na ulici ili ih pronalazila u Ciglani (mesto gde se azilanti okupljaju) i tražila od njih da im daju novac i mobilne telefone, potom su ih vređali, nasilno se ponašali prema njima a zatim ih deportovali.

Petoro njih (uključujući i decu) je izjavilo da ih je policija udarala, a dvoje od njih je reklo da ih je policija poprskala suzavcem (pepper spray) pa im zatim uzela novac koji su imali kod sebe.

Šestoro azilanata je izjavilo da je doživeli psihičko nasilje i vređanja od strane policajaca u severnoj i istočnoj Srbiji, kao i u Beogradu. Oni su izjavili da ih policija u stanici tokom uzimanja otisaka prstiju udara i tokom traženja zahteva (apliciranja) za azil u policijskoj stanici.

Oni koji uspeju da apliciraju za azil kažu da im policija daje papir za registraciju sa uputstvom da se jave u centar za azilante, u roku od 72 sata.

Svaki od intervjuisanih imigranata/tražitelja azila (i jedan dečak od 16 godina) je izjavio da ih policija deportuje za Makedoniju.

U nastavku izveštaja slede izjave azilanata/imigranata sa kojima su razgovarali (intervjuisali) aktivisti Human Right Watch-a, koji su doživeli policijsku represiju.

Younes, mladić iz Afganistana je rekao da su njemu i još nekoliko ljudi koji su putovali zajedno sa njim policajci dva puta uzimala novac.

Prvi put blizu Subotice, dvojica policajca su ih zaustavila i tražila novac ili u suprotnom će provesti tri meseca u zatvoru, rekao je Younes. Kada su stigli u Suboticu, Younes i njegova tri druga je probudila policija u gradskom parku, pitali su ih: „Šta tu radite?“, a Younes im je rekao da su krenuli da pređu granicu preko Mađarske, zatim su ih policajci odveli iza obližnjeg hotela i rekli im: „Izvadite sve iz džepova, nemojte da ništa krijete!“. „Mi smo im rekli da nemamo novac, jedan policajac nas je pretresao i kada je video da nemamo novac rekao je: „Sada ćemo da vas deportujemo za Avganistan“.

Kada je Younes bio upitan da li je bio zlostavljan od strane policije, on je rekao: „Ne, mi smo ilegalni tako da oni (policajci) mogu sa nama da rade šta god hoće...“

Nahla iz Afganistana je putovala sa svojom decom (četvoro, starosti 6, 9, 11 i 13 godina).

Ona i njen sin od 13. godina su izjavili da je policija došla u Ciglanu u blizini Subotice tokom noći, probudila ih i poprskala suzavcem a zatim uzela novac od njih.

Ammar iz Sirije je rekao da su ga policajcu i Subotici na putu do supermarketa zaustavili i pitali odakle je, kada je on rekao da je iz Sirije policajci su ga odveli u policijski automobil i rekli mu „Imaš dve opcije: ili ćeš nam dati novac ili ćemo te mi deportovati za Makedoniju!“

Omar je rekao da su ga zajedno sa još trojicom prijatelja na železničkoj stanici u Subotici zaustavila dvojica policajaca. Rekli su nam: „Dajte nam novac i nećemo vas uhapsiti, ako nedate odvešćemo vas u zatvor ili vratiti za Makedoniju a odatle za Grčku pa za Siriju...“. Omar i još jedan azilant su dali novac policajcima, a jedan od njih nije imao novac pa ga je policija privela.

Israr (16 godina, iz Afganistana) putovao je sam, rekao je da su mu roditelji umrli u Afganistanu i da je bio

odvojen u Turskoj od njegova dva brata. On je opisao šta mu se dogodilo kada je pokušao da pređe granicu preko Subotice za Mađarsku.

„Pokušao sam da pređem granicu kada me je uhvatila policija, tražili su mi novac. Dao sam im novac i dva mobilna telefona, ali posle mi je jedan policajac rekao da me neće pustiti da pređem preko granice i pošto sam dao novac i telefone, počeo je da me udara u rebra i u noge izgovarajući reči na engleskom: fuck you! i no border! Pao sam na zemlju i policajac je i dalje nastavljao da me udara, onda je prišao drugi policajac zgrabio me za jaknu i podigao sa zemlje, pretresao me i uzeo mi sav novac koji sam imao kod sebe...”

Israr je zatim rekao da ga je policija odvela kolima do policijske stanice, posle toga su ga odvezli i pustili u šumu blizu Subotice, lutao je po šumi dva dana dok nije našao put do Ciglane.

Human Right Watch beleži zlostavljanje tokom registracije u Železničkoj policijskoj stanici u Beogradu.

Malik, dvadesetogodišnji mladić iz Sirije: „Kada smo ušli u Srbiju, po drugi put smo došli u Beograd. Otišli smo do policijske stanice u blizini autobuske stanice. Rekli smo policiji da smo iz Sirije i da tražimo papire da bi ostali u državi. Policija nam je rekla: “Vratite se nazad za Siriju i nemojte se više vraćati!”

(Zabeležio i priredio : Goran Lazin

11. jun, Beograd

U Kulturnom centru Rex održana je debata “Čovek na putu 2” posvećenu migrantima koji prolaze kroz Srbiju na putu ka Zapadnoj Evropi.

Debatovalo se o policijskoj represiji i brutalnosti, o različitim vrstama nasilja, pritiscima, zlostavljanjima, uzrocima nasilja, ali o akcijama pomoći - kroz institucije, a pre svega kroz društveni angažman. Bilo je reči i o negativnom medijskom informisanju o migrantima/azilantima: načinu na koji mediji demonizuju migrante, stvaraju klimu straha u javnosti, rasistički i diskriminatorski odnos mnogih građana i građanki prema azilantima/migrantima.

Debata je trajala 5 sati. U prvom delu nekoliko aktivista/kinja koji/je se bave ovom problematikom, izložili su svoj uvid i saznanje o trenutnoj situaciji i položaju migranata/azilanata u Srbiji. U drugom delu se vodila debata a na osnovu izlaganja.

Ja sam izložio kratko ŽuC-ov izveštaj o uličnim akcijama solidarnosti sa azilantima: 10. decembar - Međunarodni dan ljudskih prava, 21. maj Međunarodni dan borbe protiv rasizma i antisemitizma, posete Bogovađi i Subotici, javna saopštenja i zahtevi da nadležne institucije poštuju dostojanstvo svakog pojedinca koji traži azil, usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa evropskim, zahtevi za sankcionisanjem nasilja i diskriminacije nad tražiteljima azila, itd.

Pored mene na debati su učestvovali/le:

Aleksandra Galonja (nezavisna konsultantkinja), Robert Kozma (Grupa 484), Srđan Keča (reditelj), Žarka Radoja (novinar) i No border aktivistkinje i aktivisti...

(Zabeležio: Goran L.)

15.- 18 jun, Subotica, kod Stare ciglane

Bio sam sa grupom aktivistkinja i aktivista (*No border* i *Ne davimo Beograd*) u poseti azilantima u Suboticu, ukupno nas je bilo sedmoru.

Cilj nam je bio da obiđemo mesto *Stara ciglana* gde se azilanti/migranti okupljaju na putu pred prelazak mađarske granice ka Zapadnoj Evropi.

U Staroj ciglani smo zatekli malu grupu azilanata koji su pili stajaću vodu, a koja inače nije za piće.

Azilanti/kinje su se najviše žalili na zdravstvene probleme koje imaju sa nogama zbog višednevnog pešačenja,

tako da su im napotrebniji obuća i čarape.

Većina azilanata izbegavaju da borave kod same ciglane jer se boje policije i raznih bandi koja noću dolaze da bi ih maltretirala, pretela deportacijom za Makedoniju i Grčku, ucenjivali i uzimali novac.

Zbog stanja permanentnog straha, većina njih se krije u zaraslim poljanama udaljenim oko 1 kilometar od ciglane, u blizini deponije, jer se tamo kako kažu, osećaju bezbednije.

U poljima (kod deponije) zatekli smo dve grupe izbeglice iz Avganistana.

Sa njima smo proveli sva četiri dana, pripremajući im hranu, pričajući i družeć se sa njima. Jednu noć prespavali sa njima u vrećama za spavanje...

Nekoliko njih je svedočilo o tome kako su platili veliki novac jednom čoveku da ih prebaci iz Beograda preko mađarske granice, a on ih je doveo do Subotice i rekao: „Go, go!“, primoravši ih da istrče iz automobila. Taj čovek, koji im je obećao da će za novac da ih prebaci bezbedno preko granice zapravo ih je prevario, uzeo novac i dovezao ih samo do Subotice.

Druga grupa azilanata je imala velikih problema sa bolovima u nogama, jer su pešačili danima da bi došli do granice, a najviše im je nedostajalo nove obuće i čarape.

Svaki dan proveden sa njima imao je ujednačen ritam.

Ujutro bi jedna grupa nas odlazila u nabavku namirnica za kuvanje, dok bi druga grupa prala tanjire i kazan u kome će se pripremati hrana.

Kada bi stigli kod ciglane hranu smo pripremali i kuvali zajedno sa njima.

Dok bi jedni bili zauzeti kuvanjem, drugi bi odlazili do grada da nabave dodatne namirnice i vodu za piće. Zajedno sa migrantima ukrašavali smo prostor sa transparentima koje smo kačili o improvizovani štrik oko drveća...

(Zabeležio: Goran Lazin)

20. jun, Beograd

Održana je *No border* ulična akcija solidarnosti sa migrantima u parku kod autobuske stanice Lasta.

Mogu reći da sve svake subote povećava broj ljudi koji se priključuju akciji, donose čajeve, hranu i odeću, tako da se ova akcija od skromnog broja ljudi širi u pravi pokret.

Ove subote došla je i lokalna televizija da snimi događaj i uradi intervju sa nama (mislim da je to bila televizija ekipa iz Miksera). Međutim, imali smo i nepozvane goste, aktiviste *Sr(b)ske akcije* koji nisu bili nimalo oduševljeni onim što su zatekli, tako da je došlo do malog verbalnog sukoba između nas i njih. Govorili su nam da „hranimo teroriste...“. Naravno sasvim slučajno da je „naša divna policija“ koja je bila tokom akcije u parku kako bi održali javni red i mir, baš tada nestala iz parka, a jedan iz *Srbske akcije* je rekao kako oni te policajce poznaju i da im oni neće ništa.

Ova akcija koju su pokrenuli *No border* aktivisti i aktivistkinje održava se svake subote na istoj lokaciji u vremenskom periodu od 19:30 do 24:00.

Ovim javnim činom solidarnosti sa migrantima želimo ukazati na diskriminaciju azilanata/migranata od strane državnih institucija ali i od strane građana, policijskoj represiji, a takođe želimo ukazati na širi kontekst problema migracije u svetu.

Takođe se želi ukazati na alarmantnu humanitarnu katastrofu koja postaje sve vidljiviji problem država EU, ali i onih država koje nisu, ali barem deklarativno, pretenduju da jednog dana uđu u EU, a među njima je i Republika Srbija.

Pretnjom Mađarske da će izgraditi zidove (4 metra visine) oko granice sa Srbijom može samo povećati cene krijumčarenja migranata a neće zaustaviti migraciju ljudi koja će sigurno naći alternativne puteve da bi stigli do željenih destinacija (Švedska, Nemačka, Franciska, Italija).

Niko nije ilegalan!

(Zabeležio: Goran Lazin)

Stop the wall- Izveštaj iz Budimpešte, 14. jul

U Budimpešti su 14. jula 2015. održane su demonstracije protiv izgradnje zida na granici Mađarske i Srbije. Demonstracije su održane dan nakon početka izgradnje zida, 13. jula kod grada Moramalom.

Mađarska fašistička stranka *Fidesz* je pokrenula inicijativu za izgradnju zida (visine četiri metara i dužine 175 km), na desetak lokacija kako bi se sprečio ulazak „ilegalnih“, migranata u Mađarsku preko „treće sigurne države“ (Srbije), i kako bi na granici „Evropske tvrđave“ deportovali migrante nazad za Makedoniju i Grčku.

Premijer Mađarske, Viktor Orban, je izjavio da se predlog Evropske komisije o kvotama za redistribuciju imigranata po zemljama EU „graniči sa ludošću“.

Orban želi da se usvoji zakon koji onemogućava traženje azila u Mađarskoj, uz „obrazloženje“ da izbeglice iz Sirije, ako stignu do Grčke ili Srbije, „više nisu u opasnosti u tim državama, tako da tamo mogu tražiti azil, a ne u Mađarskoj“.

Demonstracije su počele ispred bazilike sv. Stefana (Szent Istvan Bazilika) sa početkom od 18:30h.

Na protestu se okupilo oko hiljadu ljudi revoltiranih zbog nehumanog tretmana migranata i ksenofobične, rasističke politike Viktora Orbana.

Iz Beograda (Srbije) je učestvovalo devet aktivistkinja/sta uglavnom udruženih oko *No Border* kolektiva i *Žena u crnom* (autor ovog izveštaja).

Na protestu su bili još i aktivisti/kinje: Amnesty International, Helsinški komitet, Labris-a (lezbejske organizacije iz Budimpešte).

Na početku protesta formirali/le smo "no border block" od transparenata, koje smo povezali kanapima. Želeli smo da od transparenata napravimo krug oko nas.

Evo nekih od transparenata na demonstracijama:

Freedom of movement for all (Sloboda kretanja za sve)

Right to travel (Pravo na putovanje)

Documents for all or No documents of all (Dokumenti/papiri za sve ili ni za koga)

People not documents, no one is illegal (Ljudi a ne papiri, niko nije ilegalan)

Down with apartheid walls (Stop zidovima aparthejda)

Kapitalizam ubija!

End detentions, stop deportations (Stop hapšenjima, stop deportaciji)

Borders kill...(Granice ubijaju...)

Protect people not borders (Zaštiti ljude a ne granice)

No nations, no borders...(Bez nacija, bez granica...), itd.

Demonstracije su počele govorom aktivistkinja iz Budimpešte.

Iako je bilo dogovoreno unapred da će aktivistkinja iz kolektiva *No Border* govoriti na protestu, ipak nisu govorile. Kasnije su aktivistkinje iz Budimpešte objasnile da su se neki ljudi se bunili protiv banera *No Border* kolektiva.

Na demonstracijama su nam se pridružili/le aktivisti/kinje iz BiH, Hrvatske i Slovenije.

Nakon pola sata krenula je kolona demonstranata/kinja kroz gradske ulice do parlamenta gde je održan još jedan govor i mali muzički program koji je trajao oko sat vremena.

Demonstracije su pratili novinari i redarska služba koja je imali na sebe žute prsluke, a sve se odvijalo bez većeg prisustva policije.

Tokom demonstracija, aktivistkinja iz Srbije je na megafonu uzvikivala parolu "No borders no nations, stop deportations!" nakon čega joj je prišao jedan redar i rekao da će ako nastavi da uzvikuje parole, biti udaljena iz kolone demonstranata/kinja.

Ispred parlamenta jedan građanin je prišao aktivistkinji koja je držala transparent "Palestine will be free" i počeo da je vređa rekavši joj da je antisemitkinja, ali su ga redari brzo sklonili od nje tako da je ceo događaj prošao bez ijednog incidenta.

U povratku iz Budimpešte smo odlučili/le da odemo do mesta gde je započeta gradnja zida.

Trebalo nam je dosta vremena da nađemo tačno mesto, lutali smo neko vreme a i pao je mrak što nam je otežavalo celu situaciju.

Nakon nekog vremena, uz pomoć lokalnih meštana/ki, uspeali smo da nađemo lokaciju izgradnje zida.

Na mestu gde treba da se nalazi zid još uvek ne postoji vidljivi znak da će na toj lokaciji biti zid, vide se samo tragovi čišćenja/rasčišćavanja terena/lokacije na kome zid treba da počne da se gradi, tragovi guma od kamiona i buldožera i to je sve što smo uspeali da vidimo.

(Zabeležio: Goran Lazin)

24. jun Beograd

U okviru redovnih akcija solidarnosti subotom aktivistkinje i aktivisti ŽUC-a

19. jul, Beograd

U parku kod stanice Lasta (Karađorđeva ulica) u Beogradu održana je akcija pod nazivom "**Čaj no borders**". Ove večeri u parku je bilo jako puno izbeglica, najmanje 400 migranata samo u ovom parku. Bilo je puno dece, žena i porodica. Akcija je trajala od 19:30 do 23:00 časova, kuvali smo čaj i delili deci voće.

Grad Beograd do sada još uvek nije omogućio obećani WC, a rečeno je da će do marta/aprila ove godine postaviti pokretne toalete jedini javni toalet je na samoj autobuskoj stanici, gde za njegovo korišćenje treba da platite 50 dinara, a od migranata smo čuli da i oni koji imaju da odvoje taj novac da plate neće da im dopuste da koriste javni WC!

Takođe u ovim toplim letnjim danima potreban je tuš za korišćenje, kako bi se migranti koliko koliko osvežili, iako bi to bila najosnovnija stvar, ipak opština i dalje ne interveniše. Video sam kako se ljudi, u nedostatku drugih mogućnosti se kupaju na gradskoj česmi u parku hladnom vodom!

Situacija u parkovima se ne menja, komunalna policija sa vremena na vreme i dalje tera ljude iz parkova kao i iz drugih javnih mesta. Takođe, postoji i dalje problem da mnogi nemaju šanse da dođu na red kako bi zatražili azil u policijskog stanici i dobili papir koji dokumentuje nameru za azilom.

Čuli smo puno priča o opasnostima i rizicima na putu. Jedna grupa nam je ispričala da kada su prolazili kroz Bugarsku, policija je pustila na njih policijski pse. Tom prilikom nekoliko ljudi je bilo ozbiljno ozljeđeno.

Međutim, oseća se pojačana tenzija, desničarske grupe počele su da dele letke ksenofobičnog i rasističkog sadržaja po gradu, a i neki mejnstrim mediji pojačavaju rasističke priče o "tim ljudima", kreirajući mit o momentu kada će migranti "preplaviti" Srbiju a time i celu Evropu.

25. jul, Beograd

U parku kod stanice Lasta na akciji "**Čaj no borders**" iz ŽUC-a pridružila se Violeta i Slavica iz Rekonstrukcija ženski fond /RŽF. Ja sam iz ŽUC-a doneo kesu sa stvarima, Violeta je donela : čaj, šećer, plastične čaše, Slavica je donela donji veš i čarape žena, stvari za ličnu higijenu, uloške, pelene, vlažne maramice, keks, bombone....

Situacija u parku se nije promenila. Brojnost migranata nije mnogo opala, i dalje nedostaje WC i tuševi kako bi se ljudi osvežili.

(Zabeležio: Goran Lazin)

Solidarnost je naša snaga - pomoć ljudima sa poplavljenih područja u Srbiji

Izveštaj sa terena januar – jul 2015.

Poplave koje su pogodile državu Srbiju u maju 2014. godine, odnele su ljudske žrtve, prouzrokovale ogromnu materijalnu štetu, itd; u skladu sa našim konceptom feminističke etike brige, Žene i crnom su pokušale, u okviru skromnih mogućnosti, da umanje posledice katastrofalnih poplava tokom maja 2014, pružajući pomoć višestruko ugroženim/stradalim grupama/podicama/osobama (raseljeni sa Kosova, izbeglice, romske porodice i samohrani roditelji).

U skladu sa našim etičkim principima o pružanju humanitarne pomoći, delovale smo na sledeći način:

Direktna intervencija na terenu - solidarna pomoć, obilazak poplavljenih područja, podrška ugroženima; od maja 2014. do sada organizovale smo, zajedno sa Rekonstrukcijom Ženski fond solidarne posete:

- **Smederevska Palanka, 31. januar:** Aktivistkinja Žena u crnom Violeta Đikanović i aktivistkinja Romskog centra Daje Nada Đuričković a u organizaciji Rekonstrukcije ženski fond i ŽUC-a su išle u neformalno romsko naselje na Vidikovcu sa majstorom da poprave kući koja je krajem decembra bila izgrađena u tom naselju. Takođe smo radile i upitnike Rekonstrukcije ženski fond o položaju osoba na poplavljenim područjima
- **Smederevska Palanka, 10. februar:** Aktivistkinja Žena u crnom Violeta Đikanović i aktivistkinja Romskog centra Daje Nada Đuričković a u organizaciji Rekonstrukcije ženski fond, uz podršku ŽuC-a su ušle u završnu fazu pomoći poplavljenima. Radili su se upitnici sa porodicama kojima je ukazana pomoć. Upitnik sadrži broj članova domaćinstva, godinu rođenja, opis kuće/stana u kojima borave, socijalni status, školsku spremu, poreklo odakle su došli i u kom periodu, hronične bolesti...Urađeno je šest upitnika.

- **Smederevska Palanka/ Mladenovac/ Marinkova bara, 12-14. februara:** Aktivistkinja Žena u crnom Violeta Đikanović i aktivistkinja Romskog centra Daje Nada Đuričković a u organizaciji Rekonstrukcije ženski fond su ova tri dana razvozile polovan nameštaj za postradale u poplavama koji je donirala EEAS-Beograd. Nameštaj je otpremljen u dve porodice u S. Palanci (kreveti, ormari, komode, radni stolovi za decu, biblioteka, stolice, baštenski sto ...), dve porodice u Mladenovcu i dve porodice u Marinkovoj bari. Takodje smo završile upitnike u Smederevskoj Palanci.

- **Mladenovac, 21. februar:** Aktivistkinja Žena u crnom Violeta Đikanović i aktivistkinja Romskog centra Daje Nada Đuričković a u organizaciji Rekonstrukcije ženski fond su sa električarem bile u Mladenovcu, gde je on napravio popis svega što se treba zameniti po kućama. Obišle smo sva domaćinstva. U toku je popravka struje.
- **Mladenovac/ Marinkova bara, 19. mart:** Aktivistkinja Žena u crnom Violeta Đikanović i aktivistkinja Romskog centra Daje Nada Đuričković a u organizaciji Rekonstrukcije ženski fond su bile u Mladenovcu radi kupovine prozora Milici Đorđević i vađenja dokumenata. Posle Mladenovca smo otišle u Marinkovu baru i tamo takođe odnele jedan prozor i vrata za četvoročlanu porodicu.
- **Smederevska Palanka, 5. jun:** Aktivistkinja Žuc-a Violeta Đikanović je posetila porodicu Zehre Zagorčić u Smederevskoj Palanci. Od Kancelarije Evropske Unije smo dobile polovan nameštaj, mi smo joj prikupile solidarnu pomoć i to joj odnela. Rekonstrukcija ženski fond je platila kombi prevoz do S. Palanke. Pored toga, pomogle smo Zehru da ode u Beč jer je tamo pronašla posao da čuva decu. Njen muž je od januara ove godine ostao bez posla i on je već u Beču.

Sestre to rade najbolje - solidarne feminističke akcije prikupljanja humanitarne pomoći za osobe na poplavljenim područjima; u okviru toga organizovane su večeri solidarnosti u Beogradu od strane Rekonstrukcije Ženski fond i humanitarne žurke, a sredstva prikupljena na tim događanjima predata su kao pomoć postradalima u poplavi.

- **28. maj:** U organizaciji Rekonstrukcija ženski fond, organizovano je po četvrti put veće solidarnosti sa stradalim u poplavama maj/oktobar 2014. godine. Predviđeno je da Violeta Đikanović i Nada Đuričković podnesu izveštaj o zajedničkom radu u periodu oktobar 2014. do februara 2015. godine. Takođe su učestvovali i studenti/kinje arhitekture koji su projektovali dve kuće u neformalnom romskom naselju na Vidikovcu, majstori koji su kuće pravili kao i hor *Proba*. Izveštaj je sadržao dva dela: prvi koji obuhvata siže od trenutka kada su nepogode zadesile Srbiju, način na koji smo se organizovale i koja smo područja obilazile, kao i da smo najugroženije grupe ljudi podržale. Zatim je sledio i izveštaj u brojkama; koliko smo porodica podržale i u čemu. Takođe su prikupljeni dobrovoljni prilozi za romsko naselje na Vidikovcu .

Aktivističko osnaživanje žena sa poplavljenih područja – uključivanje u razne vidove aktivnosti Mreže Žena u crnom; ovo omogućava tim ženama da pored zadovoljavanja osnovnih potreba, sačuvaju dostojanstvo i kontrolu nad vlastitim životom; upoznale smo mnoštvo žena koje odbijaju da budu svedene na žrtve i bore se za dostojanstvo i kontrolu nad vlastitim životom. U ovom periodu organizovane su sledeće akcije:

Rekreativno-aktivistički susret, Banja Vrujci, 5. – 8. februar 2015.

Na ovom susretu ženske solidarnosti učestvovala su **24** žene ugrožene katastrofalnim poplavama i drugim elementarnim nepogodama iz Srbije, Bosne i Hercegovine i Hrvatske. Takođe su učestvovala i aktivistkinje ženskih grupa koje su pružale solidarnu pomoć na poplavljenim područjima.

Susret je bio posvećen aktivnom odmoru i rekreaciji, opuštanju, uzajamnoj podršci, razmeni iskustava, zajedničkom promišljanju humanitarne pomoći (7.februar). Sve učesnice su učestvovala i na sastanku Mreže Žena u crnom, koji se održavao na istom mestu od popodnevnih sati 6. februara do 8. februara 2015.

U okviru ovog susreta organizovana je razmena iskustava o sledećim pitanjima:

Iskustva žena ugroženim u poplavama: Svedočile su žene iz Bosne i Hercegovine i Srbije sa područja koja su bila zahvaćena majskim i oktobarskim poplavama u regionu. Svedočile su i žene ugrožene drugim prirodnim katastrofama – odronima, klizištima...

Svedokinje iz Srbije su mahom Romkinje, iz romskih naselja, žene koje i inače žive u krajnjem siromaštvu, a ova prirodna katastrofa je još više produbila njihov ionako težak ekonomski položaj. Iz Srbije su svedočile i siromašne žene iz većinske populacije, žene iz etnički mešovitih porodica, kao i poljoprivrednica koja je zbog grada i kišnih bujica ostala bez velikog dela svojih useva.

Zajedničko u svim svedočenjima je sledeće: potpuna nespremnost i neodgovornost države - država je zakazala i u Srbiji i u BiH, jedinu pomoć su pružale komšije, takođe ugrožene u poplavama, pokrenute su brojne akcije samo-organizovanja ljudi i u Srbiji i u BiH, posebno u početku, ali je ta solidarna pomoć vrlo brzo splasla ili sasvim nestala, kontinuiranu, organizovanu solidarnu podršku i direktnu pomoć su jedino pružale feminističke grupe, pre svega Žena u crnom i Rekonstrukcija Ženski fond, itd.

Odgovornost države – izveštaj sa terena

Tokom razmene iskustava žena sa poplavljenih područja i aktivistkinja i aktivista (organizacija za ljudska prava, za mir, ženska ljudska prava) upozoreno je da je „u slučajevima romske populacije, država je pokazala krajnju nebrigu i rasizam, ostavljajući ih bez pomoći i nadokande štete; državne institucije su diskriminisale porodice bez vlastitog doma - sa spiska za dodelu pomoći i odštete izbrisala je podstanarske porodice; humanitarna pomoć nije pružana onima kojima je bila namenjena, tj. ugroženima u poplavama - žene su svedočile o brojnim manipulacijama, zlopotrebama, uključujući i krađu humanitarne pomoći”, itd. Takođe su dogovoreno vidovi zajedničke solidarne podrške i pomoći osobama na poplavljenim područjima, a integralan tekst svedočenja žena kao i svih debata možete naći na sajtu ŽuC-a)

Feministička etika brige – podrška potencijalnim svedokinjama na Ženskom sudu/ŽS – feministički pristup pravdi:

- **27. februar, Beograd:** susret potencijalnih svedokinja – Romkinja koje su svedočile o posledicama katastrofalnih poplava u Srbiji (tokom 2014.) kao i o drugim vidovima nasilja: etničko/rasnim nasiljem, kršenjem radnih prava žena/rodnim nasilje.
- Svedočile su o višestrukom nasilju, povećanoj ranjivosti usled prirodnih katastrofa, institucionalnoj diskriminaciji, potpunoj nebrizi države, zloupotrebi humanitarne pomoći, itd. Izrazile su potrebu da svedoče na ŽS, ali i strahove u vezi sa tim (od odmazde države, ali i porodica) tako da su odlučile da aktivistkinja iz Romske ženske mreže (Vera Kurtić, Ženski prostor, Niš) prezentuje njihovo kolektivno iskustvo na Ženskom sudu u Sarajevu (7 - 10. maj 2015.)
- **27. februar, Beograd:** učešće potencijalnih svedokinja za ŽS a sa poplavljenih područja na uličnoj akciji povodom 23 godišnjice zločina nad civilima bošnjačke nacionalnosti u Štrpcima (27.2.1993.). Akciju su organizovale Žene u crnom, Fond za humanitarno pravo, Inicijativa mladih za ljudska prava.
- **8. mart, Beograd:** učešće žena poplavljenih područja na uličnom maršu „Dostojanstven rad a ne glad“ povodom 8. marta – Međunarodnog dana žena.
- **20, 21. i 22. mart, Andrevlje:** na regionalnom sastanku potencijalnih svedokinja učestvovala su žene koje su svedočile o posledicama katastrofalnih poplava u Srbiji.
- **7.-10. maj, Sarajevo:** učešće žena sa poplavljenih područja iz Srbije, kao i aktivistkinja romskih organizacija na Ženskom sudu – feministički pristup pravdi.
- **10. jul, Beograd:** učešće žena sa poplavljenih područja iz Srbije, kao i aktivistkinja romskih organizacija u aktivnostima „20 godina od genocida u Srebrenici – Pamtimo!“ u organizaciji Žena u crnom.

Međunarodna ženska solidarnost - naše solidarne akcije ženama na poplavljenim područjima pomažu i podržavaju i naše prijateljice iz feminističke fondacije *Filia* (Nemačka), međunarodne mreže ŽuC-a, a pre svega, Žene u crnom iz Italije i Španije. One su posetile Srbiju februara i jula 2015. godine.

(Priredile: Violeta Đikanović i Staša Zajović)

Fotografije:

- Romsko naselje Vidikovac, Beograd
- Obrenovac
- Mladenovac
- Rekreativno-aktivistički susret, Banja Vrujci

